

Sygnatura akt II 1 C 21/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2024 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Brackowska

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2024 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko S. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

oddala powództwo.

Sygnatura akt II 1 C 21/23

UZASADNIENIE

W pozwie z 23 maja 2023 roku (data nadania w UP), skierowanym przeciwko pozwanemu S. K., powódka J. K. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego powstałego w sprawie VI RC 469/10 przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 18 listopada 2011 roku, w części – za okres od dnia 1 października 2010 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia powód wskazał na przedawnienie roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym za opisany przez niego okres czasu. Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód powołał się na treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. i treść art. 137 k.r.i.o. (pozew k. 4, koperta k. 5, pismo procesowe z dnia 21 sierpnia 2023 roku k. 20).

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2023 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna rozpoznał wniosek powoda zawarty w treści jego pisma procesowego z dnia 20 czerwca 2023 roku o zwolnienie go z obowiązku uregulowania kwoty w wysokości 1.070,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu i zwolnił go od kosztów sądowych w tym zakresie (wniosek wraz z załącznikami k. 7-10, postanowienie z dnia 25 sierpnia 2023 roku - k. 21).

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 stycznia 2024 roku małoletni pozwany S. K., reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową w osobie matki D. K. (1), wniósł o oddalenie powództwa w całości. Na uzasadnienie swojego stanowiska procesowego wskazał, że na podstawie spornego tytułu wykonawczego, objętego żądaniem pozwu zostało wszczęte przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne, które trwa do chwili obecnej, więc roszczenie małoletniego o alimenty nie jest przedawnione (odpowiedź na pozew k. 40-41).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 września 2010 roku, w sprawie VI RC 469/10 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział VI Rodzinny i Nieletnich, pozwany J. K. oraz D. K. (1) działająca jako przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda S. K. zawarli ugodę sądową na mocy której J. K. zobowiązał się do płacenia tytułem alimentów na rzecz swojego syna S. K. kwoty po 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 1 października 2010 roku, do dnia 10-tego każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek

uchybiecia terminowi płatności którejkolwiek z rat – do rąk D. K. (1) (ugoda k. 8 w załączonych aktach VI RC 469/10). Postanowieniem z tego samego dnia Sąd umorzył postępowanie w sprawie VI RC 469/10 (postanowienie k. 9 w załączonych aktach VI RC 469/10). W dniu 15 listopada 2011 roku przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda S. K. złożyła wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie z dnia 28 września 2010 roku zawartej w sprawie VI RC 469/10 (wniosek k. 10 w załączonych aktach VI RC 469/10). Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VI Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 16 listopada 2011 roku nadano klauzulę wykonalności ugodzie zawartej w dniu 28 września 2010 roku w sprawie VI RC 469/10 (postanowienie k. 12 w załączonych aktach VI RC 469/10). Tytuł wykonawczy został wydany przedstawicielce ustawowej małoletniego powoda w dniu 25 kwietnia 2012 roku (adnotacja k. 11v w załączonych aktach VI RC 469/10).

Na podstawie wyżej opisanego tytułu wykonawczego S. K., reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową w osobie matki D. K. (1), złożył w dniu 30 kwietnia 2012 roku wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. Z. celem wyegzekwowania alimentów bieżących za okres od dnia 11 maja 2012 roku oraz alimentów zaległych – za okres od dnia 10 listopada 2011 roku do dnia 10 kwietnia 2012 roku w kwocie łącznej 1.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi wynikającymi z tytułu wykonawczego. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Kmp 29/12 i trwa do dnia dzisiejszego – obecnie jest prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi D. K. (2). W jego toku wierzyciel alimentacyjny nie składał do komornika sądowego wniosków: o ograniczenie egzekucji, o zawieszenie egzekucji czy też o jej umorzenie. Do postępowania egzekucyjnego przyłączył się Prezydent Miasta Ł. z tytułu wypłaconych wierzycielowi alimentacyjnemu kwot tytułem z funduszu alimentacyjnego. Na dzień 12 maja 2023 roku od dłużnika (powoda) w toku tej egzekucji została wyegzekwowana kwota łączna 26.528,07 zł, z której to kwoty: 9.604,53 zł zostało przekazane na rzecz wierzyciela alimentacyjnego (w tym kwota 1.060,52 zł z tytułu odsetek ustawowych), 13.273,23 zł zostało przekazane na rzecz Funduszu Alimentacyjnego, 2.931,43 zł została przekazana na rzecz Komornika Sądowego tytułem należnej mu opłaty egzekucyjnej, zaś kwota 358,13 złotych pokryła wydatki w toku egzekucji. Na dzień 12 maja 2023 roku zaległości w sprawie Kmp 29/12 wynosiła: zaległe alimenty dla wierzyciela – 2.130,99 zł oraz zaległe odsetki dla wierzyciela - 402,67 zł; świadczenia wypłacone z Funduszu Alimentacyjnego 15.500,00 zł oraz zaległe odsetki dla Funduszu Alimentacyjnego – 1.713,15 zł. Obecnie egzekucja prowadzona w sprawie Kmp 29/12 jest kontynuowana między innymi ze świadczenia emerytalnego powoda. Cała kwota potrącenia z tego tytułu (około 550 zł) jest księgowana do sprawy Kmp 29/12 pomimo faktu, że przeciwko powodowi są prowadzone przez Komornika Sądowego D. K. (2) jeszcze inne sprawy egzekucyjne (wniosek egzekucyjny k. 1, tytuł wykonawczy k. 2, pismo Prezydenta Miasta Ł. m.in. z dnia 17 listopada 2021r. i inne – k. 204-207, zaświadczenie o dokonanych wpłatach k. 222-223, plan podziału k. 226, karta rozliczeniowa - okładka - w załączonych aktach Kmp 29/12).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie żądanie pozwu dotyczyło pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody z dnia 28 września 2010 roku zawartej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VI Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie VI RC 469/10 – w zakresie należności za okres od dnia 1 października 2010 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, która w ocenie powoda jest przedawnioną.

Jak wynika z treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli (...): po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Powód powołał się więc w przedmiotowej sprawie na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jaką jest fakt przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym. Wskazać jednak należy, że jego stanowisko nie jest zasadne. Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju

był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu (brzmienie przepisu od dnia 9 lipca 2018 roku - Dz.U. z 2018 r. poz. 1104 zm.). W okresie wcześniejszym przepis ten przewidywał dłuższy – 10-letni termin przedawnienia roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym i ten właśnie termin znajdzie zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a to z uwagi na treść art. 5 ust. 1 i ust 2 ustawy o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 13.04.2018r. (Dz.U. z 2018r. poz. 1104).

Zajście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi upływ czasu. W tej sprawie wystąpił upływ długiego czasu od wydania orzeczenia. Na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy (i dokumentach znajdujących się w aktach spraw załączonych Kmp 29/12 i VI RC 469/10) Sąd Rejonowy ustalił jednak, że pozwany wierzyciel alimentacyjny przerywał bieg terminu przedawnienia - co najmniej dwukrotnie. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone.

Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie po pierwsze – wskutek złożenia przez D. K. (1) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności spornej ugodzie z dnia 28 września 2010 roku - w dniu 15 listopada 2011 roku, oraz po drugie – wskutek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w sprawie Kmp 29/12, które trwa do dnia dzisiejszego. Jak zostało to już wskazane powyżej, obecnie - od dnia 30 kwietnia 2012 roku -termin przedawnienia roszczeń objętych sporną ugodą nie biegnie z uwagi na fakt prowadzenia przeciwko powodowi postępowania egzekucyjnego w sprawie Kmp 29/12 (art. 124 § 2 k.c.). Tym samym powództwo wytoczone przez powoda w przedmiotowej sprawie z powołaniem się na fakt przedawnienia roszczeń objętych sporną ugodą, musiało okazać się niezasadne i podlegało oddaleniu w całości.

Jedynie na marginesie należy powodowi wskazać, że – choć tylko częściowo – jego powództwo podlegało oddaleniu z innego jeszcze powodu. Wskazać bowiem w tym miejscu należy, że wytoczenie powództwa opozycyjnego opisanego w art. 840 k.p.c. co do zasady jest pozbawione obostrzeń co do terminu jego wytoczenia. Omawiane powództwo może być wytoczone po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności i tylko – co istotne – tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia (zob. uzasadnienie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2014 roku, II CSK 679/13, publikowane w Legalis; także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2019 roku, V ACa 617/18, publikowane w Legalis). Powództwo to jest więc niedopuszczalne w takim zakresie, w którym wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania – choćby okoliczność taka zaistniała w czasie trwania postępowania przed Sądem.

Taka sytuacja miała miejsce w przedmiotowej sprawie, co wynika z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego w sprawie. Mając na uwadze fakt, że do dnia 12 maja 2023 roku (zaświadczenie komornika sądowego z dnia 12 maja 2023 roku k. 222 w aktach K.) komornik sądowy pobrał od powoda i przekazał na rzecz wierzyciela (pozwanego) kwoty znaczących rozmiarów oraz że egzekucja prowadzona w sprawie Kmp 29/12 jest w dalszym ciągu kontynuowana skutecznie ze świadczenia emerytalnego powoda i całość potrąconych z tego tytułu kwot jest księgowana do sprawy Kmp 29/12, powód w tym zakresie tym samym utracił możliwość żądania pozbawienia spornej ugody wykonalności przez Sąd. Skutkowało to oddaleniem powództwa przez Sąd jako niezasadnego również i z tego powodu.